

Les nostres paraules

GEMMA CALVET | Actualitzada el 13/09/2011 00:00

Diu Montaigne que només per la paraula som persones i ens mantenim units entre nosaltres. El valor de la paraula, dita en la nostra llengua, té una profunditat inabastable, que connecta amb la nostra història, amb el ancestres, amb el desig de ser comunitat agermanada, malgrat diferències ideològiques, econòmiques i culturals. El dret a les nostres paraules també és i ha estat pont d'acollida. També és el dret al futur dels nostres fills i filles. En el gest de fer ús de la paraula, en català, vinguem d'on vinguem, trobem el sostre i el sòl del nostre sentit de pertinença més essencial. Aquest que quan es qüestiona fa trontollar pactes i cortesies.

La sentència del TC contra l'Estatut aprovat pel poble de Catalunya va obrir una esquerda que a poc a poc pot esdevenir un abisme. Alguns il·lustres constitucionalistes negaven aleshores el risc de la finestra que s'obria. Deien que s'havia de fugir de lectures dramàtiques. Ara els esdeveniments provenen que les pitjors previsions es confirmen i les eines que garantien una posició de supervivència de la nostra llengua estan en risc. El TC polititzat, amb la seva visió centralista, va parar un tren anomenat Transició, que feia 30 anys que anava fent. Les bases d'aquesta evolució, fins fa poc, han tingut dos denominadors comuns pel que fa a totes les forces polítiques: el respecte a la llengua i a les nostres institucions.

Efectivament, si hi ha hagut dos rails en la via del tren de la Catalunya de la Transició en la seva relació amb l'Estat aquests han estat el català i les institucions catalanes. Les segones, Parlament i Govern, han estat menystingudes i humiliades en el procés estatutari i en la paràlisi per avançar en qüestions tan elementals com el traspass de competències i el concert econòmic. Ara, el Tribunal Suprem i el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya amb l'afronta al català estan obrint la porta que els vents de la involució posin en risc el nostre patrimoni més identitari: el dret a la nostra llengua com a eix de la nostra vida educativa, social, institucional i cultural. La democràcia a casa nostra ara es diu *el respecte pel català*. Aquesta conquesta democràtica no ha estat fàcil. Hi ha hagut voluntat política i implicació transversal. La immersió lingüística ha estat un patrimoni d'equitat i justícia social. La normalització i l'ús oficial del català, encara que alguns s'hi hagin resistit, un exemple de com la diversitat de llengües aixeca el sostre cultural de la gent d'un país.

L'àmbit educatiu, el sector cultural i editorial i també, de manera important, els mitjans de comunicació han donat garanties que la realitat catalana s'anés configurant entorn de la llengua, i també d'uns valors. Les polítiques s'han fet des de la tolerància, la dedicació de recursos econòmics i l'aposta per mitjans de comunicació públics en català.

Cal aturar-se en la premsa en català i, especialment, en el paper de la Televisió de Catalunya com a mirall de referència, que ha estat capital en la configuració del nostre país. Els últims temps, amb la direcció de Mònica Terribas i els grans professionals que hi ha al darrere, s'ha vist com la qualitat i l'excel·lència no són incompatibles amb la capacitat de generar valors, talent i creativitat, des del pluralisme. Les paraules han construït país. Ens cal reconèixer aquest esforç, perquè ens cal aquesta autoestima per poder arribar a la reacció frontal que ara pertoca.

Malgrat que sigui legítim apel·lar a la responsabilitat del PP o del govern central de torn, el cert és que aquest camí és inútil. El camí d'involució és irreversible. L'única lectura possible és que cal una reacció, un gest determinant. I aquest gest determinant es diu societat civil. Una societat civil catalana plural que, incloent els nous, les entitats, els agents socials, els empresaris, sigui capaç de cohesionar-se entorn de la defensa incondicional de la nostra llengua, a partir de persones compromeses. Gent compromesa com en Màrius Serra, que exclamava a la Diada al Parc de la Ciutadella "Visca la llengua viva". Una aclamació a la qual el públic va respondre reclamant independència. L'altra cara de la moneda seria la llengua morta.

Com diu el proverbi del Tao, "Un gran país s'ha de governar com es cuina el peix petit". Vénen temps de govern compromès, a partir de l'impuls de la societat civil. Thoreau, en el tractat sobre el deure a la desobediència civil, defensa que un líder que no arrisca no és líder sinó que és un continuista. Vénen temps per a lideratges de país que sàpiguen arriscar i vénen temps per a desobediències que posin en evidència la divergència entre realitat i justícia.

Tots els articles de:
Gemma Calvet

Follow @gcalvetbarot

MÉS CONTINGUTS OPINIÓ

No hem de fer cap tracte

Mireia Manzano: "Em fa por l'engany. Que juguin amb els nostres sentiments i ens manipulin"

Calldetenes, manifestos i samaritans